

KRIŽNI PUT

Fra Bonaventura Duda

Križni put

Pobožnost Križnoga puta može se uvijek moliti, no najčešće se moli u korizmi, a posebno utorkom i petkom.

P. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

O. Amen.

PRISTUPNA MOLITVA

Gospodine Isuse! Daj mi milost da te dušom pobožnom i srcem sućutnim pratim na tvom križnom putu – od Pilatove sudnice do Golgote, i sa Golgote do tvoga groba. Pridružujem se tisućama svetih pobožnika koji te tako časte od najdavnijih vremena. Dok se spremam da pođem za tvojim križnim putem, slušam pobudu svetoga Petra: „Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovima: On koji grijeha ne učini, nit mu usta prijevare izustiše; On koji na uvredu nije uvredom uzvraćao i mučen nije prijetio... On koji u tijelu svom grijeha naše ponese na drvo da umrijevši grijesima pravednosti živimo; On čijom se modricom izliječiste.“

(Usp. 1 Pt 2,21-25)

Isuse, pastiru i čuvaru duše moje! Daj da na ovom križnom putu dublje proživim pouku Poslanice Hebrejima: „Odložimo svaki teret i grijeh koji nas sapinje te postojano – sve postojanije – trčimo u borbu koja je pred nama! Uprimo pogled u Početnika i Dovošitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što stajaše pred njim podnese križ, prezrevši sramotu“, a sada „sjedi zdesna prijestolja Božjega“ (Hebr 12,1-4).

Isuse, Dovošitelju naše vjere! Daj da idući za tobom putem križa prispijem tvome i svome vječnom Uskrsu. Amen.

*Stala plaćuć tužna Mati,
Gledala je kako pati
Sin joj na križ uzdignut.*

PRVA POSTAJA

Isusa osuđuju na smrt

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Isus pred ljudskim sudištem: pred židovskim Velikim vijećem, pred Pilatom, pred Herodom i opet pred Pilatom. Sama Pravednost pred ljudima nepravednima, sama Nevinost pred ljudima prevrtljivcima, sama Istina pred čovjekom sumnjivcem. A Isus? Nekoliko kratkih odgovora, a zatim – dostojanstvo šutnje.

A kakvu je kobnu ulogu imala svjetina, takozvani „narod“: podjaren, prevaren, podgovoren. Na Cvjetnicu su vikali: „Hosana!“ a onog jutra: „Raspni ga, raspni!“ I kakav je koban izbor između Isusa i Barabe!

Otkako je pred tri ljudska suda osuđena na smrt „sama Nevinost, Isus Krist“, do Sudnjega dana svi će ljudski sudovi stajati pod upitnikom. Postoji jedan jedini „sud povijesti“ na kojem će suditi jedini Neprevarljivi i Nepodmitljivi „koji će doći suditi žive i mrtve“. Njemu je Otac predao vlast da sudi (Iv 5,22 i 27).

Molitva

Gospodine Isuse! Stajao si svezan pred Pilatom, od svih tužen i ružen, bez obrane. S tobom su radili što su htjeli, kako napisa Luka u evanđelju (Lk 23,35). Molim te, Isuse, da tvoje ruke u meni budu posve slobodne: ti čini sa mnom što hoćeš, uskladi moju volju s tvojom voljom i voljom tvoga Oca nebeskoga. Nevini osuđeniče! Ja ću jednom stajati pred tvojim sudom. Daj mi čuti one blagoslovne riječi, meni i svima koje volim i za koje te molim: „Dođite, blagoslovljeni Oca mojega, u kraljevstvo koje vam je pripravljeno od početka svijeta!“ (Mt 25,34)

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Dušom njenom razboljenom,
Rastuženom, ražaljenom,
prolazio mač je ljut.*

DRUGA POSTAJA

Isus prima na se križ

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Križ – što za me znači ta riječ?

Križ je znak Krista Isusa, simbol kršćanstva. Križ je mučilo na kojemu je Krist Isus podnio svoju mučeničku smrt iz ljubavi prema meni. „Ljubio me je i sebe je predao za me.“ (Gal 2,20)

Križ – to sam često ja sam sebi, moja zla i na zlo sklona narav koju treba da obuzdam, svladam i usmjeravam na dobro.

Križ – to su često drugi meni, ali i ja drugima: to je cijena skladnoga suživota s drugima. „Nosite breme, to jest jedan drugoga, i tako ćete ispuniti zakon Kristov.“ (Usp. Gal 6,2)

Križ – to su prilike i neprilike u svijetu, u Crkvi, u vlastitoj sredini, u vlastitom domu. To je svaka teškoća, svaki napor koji moram poduzeti i svladati ako želim biti više kršćanin, više brat i sestra, više čovjek. Križ je često neizbježiv i nezaobilaziv put ljubavi i savršenstva, put svakoga duhovnoga rasta, put istinske ljubavi.

Molitva

Gospodine Isuse! One noći, uoči tvoje osude na križ, ti si u najvećim bolima srca i duše, pod maslinama u Getsemaniju jecao i molio: „Abba! Oče! Tebi je sve moguće: otkloni ovu čašu od mene! Ali ne što ja hoću nego što hoćeš ti!“ (Mk 14,36) Krvav je znoj tada oblio tvoje čelo (Usp. Lk 22,44). I moja se duša plaši svakoga trpljenja, straši je svako iskušenje, zgraža se pred pomisli na bolesti i smrt... U snazi Duha podari mi uvijek novu snagu da se sve savršenije usklađujem s Božjom voljom. „Nauči me da – i uz cijenu križa – vršim tvoju volju jer ti si Bog moj! Duh tvoj dobri nek me po ravnu putu vodi.“ (Ps 143,10)

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*O koliko ucviljena
Bješe ona uzvišena
Majka Sina jedinog!*

TREĆA POSTAJA

Isus pada prvi put pod križem

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Pod bremenom križa, sav ispaćen, koracao je Isus svojim križnim putem. „Tijelo mu je od bičevanja isječeno, glava gori od bola pod trnovom krunom, lice pomodrilo od udaraca, snaga oslabila od muka, duše potištena u strahu od smrti. Oslabljen od bičevanja teturao je pod teretom križa. Svakim korakom postaju mi sile sve slabije, a križ sve teži... Židovi ga tjeraju da se požuri, a rimski vojnici podbadaju da dostigne one koji su naprijedo odmakli.“ (Rudolf Vimer, Isus Krist, III, 158) Na putu od Pilatove sudnice do Golgote kršćanska je pobožnost obilježila tri Isusova pada. I kad se upitamo koji je posljednji uzrok tih Isusovih muka, tih padova, tolike iscrpljenosti – odgovor je jedan: naši grijesi, moji grijesi... moji otpori Božjoj ljubavi, moje sebičnosti kojima se otimam ljubavi prema ljudima.

Molitva

Gospodine Isuse! Padam na tlo koje te primilo u svoje naručje i ljubim prašinu koja ti je zastrla lice. „Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj mi se, oprosti mi grijehe!“ Daj mi svjetlost, daj mi milost, daj mi hrabrost: da grijehe svoje ne opravdam, da grijehe svoje priznam i ispovijedim, da grijehe svoje okajem, da se grijehu suprotstavim do potpune pobjede. Isuse! Mogu li ti danas pogledati u oči, mogu li istinski reći da te ljubim? Koliko je toga u meni što još nije osvojeno za tebe, što još nije posve darovano tebi. Vapijem s Augustinom: „Uzmi me meni i daj me sebi!“ Slomi sve moje otpore i pridržaje i primi me svega – bez ikakva pridržaja. Isuse, molim te! Isuse, volim te!

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Bol bolova sve to ljući
Blaga Mati gledajući
Muke slavnog Čeda svog*

ČETVRTA POSTAJA

Isus susreće svoju svetu Majku

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Ivan je zapisao da je Marija, majka Isusova, stajala uz križ svoga Sina (Iv 19,25). Kršćanska je pobožnost zanišlja i kao postojanu suputnicu i supatnicu Kristovu: bila je uz Isusa i na njegovu križnom putu. Ne znam čemu bih posvetio više pažnje: boli tih dvaju srdaca stopljenih u jednu bol ili – ljubavi koja se stopila u jednu ljubav. Sve to bijaše „radi nas ljudi i radi našega spasenja“. O boli Marijinoj kršćanski puk već stoljećima pjeva žalobnu pjesmu Stala Majka po raspelom: „Dušom njenom razboljenom – Rastuženom, ražaljenom – Prolazio mač je ljut.“ A u ljubav, u kojoj se u jedno stapaju srce Isusovo i srce Marijino – sa željom da im se pridruži i naše srce.

Molitva

Isuse, Sine Marije Djevice! Marijo, majko Isusova i majko moja! Primite me u žarku ljubav koja spaja vaša dva srca. U vašoj ću ljubavi naći i Boga i cijeli svijet. „Bog, Otac, tako je ljubio svijet da je Sina svoga predao da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne.“ (Iv 3,16) U tom predanju kojim nam je Otac podario Sina sudjelovala je i Marija od časa Isusova prikazanja u Hramu. Već od časa Navještenja ona je postala „službenica Gospodinova“, majčinska poslužiteljica našega spasenja. A ti si, Isuse, novi Adame, u djelu spasenja nju sebi pridružio kao novu Evu: da postane majka svih živih (usp. Post 3,20). Pridruži i mene, jer ti tako želiš, pridruži me svome spasiteljskom djelu. Nauči me mudrosti svetoga Pavla: da svojom supatnjom s tobom i sa svojom braćom ljudima „dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu“ (Kol 1,24).

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Koji čovjek ne bi plako
Majku Božju videć tako
U tjeskobi tolikoj!*

PETA POSTAJA

Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Šimun Cirenac, slučajni susretnik, upravo se vraćao s polja. I natjeraše ga, očito rimski vojnici, da ponese križ iznemoglu Isusu (usp. Mt 27,31-32; Mk 15,20-21; Lk 23,26). On u kršćanskoj pobožnosti postaje lik kršćanina koji na svojim ramenima nosi teret svojega brata ili sestre, svoga najbližega i – najdaljega. Kad je ono netko pitao Isusa: „Tko je moj bližnji“ (usp. Lk 10,29-37), Isus je preokrenuo pitanje: Pogledaj tko te treba da mu ti budeš bližnji.

Molitva

Gospodine Isuse! Uvijek me iznova duboko u srce dira riječ tvoga svjedoka, mučenika našega vremena, Dietricha Bonhoeffera: „Krist – to je čovjek za drugoga!“ Biti čovjek za drugoga! To je izazov svakomu koji se tvojim imenom zove, po Kristu – kršćanin. Ti si u tom bio jedinstven, nedostiživ. Nisi nam dao od svojega, sebe si nam dao. „Ljubio me je i sebe je predao a mene“, piše Pavao (Gal 2,20). „Premda bogat, ti radi nas postade siromah da se mi tvojim siromaštvom obogatimo.“ (Usp. 2 Kor 8,9) Čovjek za drugoga! To je izazov ovom našem vremenu, svakomu čovjeku, a kamoli ne svakomu kršćaninu. Izazov u ovom svijetu koji sve više obiluje egoizmom, koji sve više oskudijeva altruizmom. Nauči nas, Isuse, živjeti s drugima, živjeti za druge; darivati ljude i od svojega i – samima sobom: da u svijetu ljudi preopterećenih križem ne ponestane Šimunâ Cirenaca.

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Tko protužit neće s Čistom,
Kada vidi gdje za Kristom
Razdire se srce njoj?*

ŠESTA POSTAJA

Veronika pruža Isusu rubac

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Na putu križa Isusa prate samilosne žene. Dosta je spomenuti ženu Pilatovu koja se zauzela za Isusa (Mt 19,27) kao i one koje ćemo susresti kod osme postaje. Kršćanska pobožnost izdvaja iz te skupine jednu osobitu, Veroniku: Ona mu je pružila rubac da otare svoje krvavo lice. Isus joj ljubav uzvraća ljubavlju: ostavlja joj na svetom platnu otisak svoga lica.

Molitva

Gospodine Isuse! U početku stvori Bog nebo i zemlju. I načini čovjeka „na sliku i priliku svoju“. Tvoje je lice Stvoritelj gledao, kaže stari Tertulijan, kad je stvarao lice čovjekovo. I sve koje za se predodredi da budu spašenici njegovi, da u vječnosti gledaju lice njegovo Bog suoblikuje s tvojom slikom, Isuse, Sine Boga živoga! (Usp. Rim 8,29) „Pošalji Duha svojega, Gospodine, i obnovi lice zemlje!“ (Ps 104,30) Učini, snagom Duha svojega, da i ja sve više postajem tvoje lice: da svi ljudi s kojima me suživotom povezuješ i po meni bolje osjete kako si lijep – „lijep si, najljepši od sinova ljudskih“ (Ps 45,3). Ti si Darovatelj prave ljepote svima koji te iskreno ljube, Isuse!

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Zarad grijeha svoga puka
Gleda njega usred muka,
I gdje bičem bijen bi.*

SEDMA POSTAJA

Isus pada drugi put pod križem

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Isus je već na kraju svojih sila. Od jučer uvečer, nakon tajanstvene večere s učenicim, na njega su se svalile tolike tjelesne i duševne muke i boli: smrtna tjeskoba u Getsemaniju, Judina izdaja, Petrovo zatajenje, bijeg učenika, ono navlačenje „od Poncija do Pilata“... Osudilo ga je Veliko vijeće njegova naroda, ljubljenoga naroda kojemu ga je Otac poslao. Predadoše ga rimskoj vlasti. Pilat ga šalje k Herodu koji ga „zajedno sa svojom vojskom prezre i ismije“ (Lk 23,11). A onda bičevanje, trnovo krunjenje, grubost vojnika, izrugivanje svjetine... Sve te muke duše i tijela survale su se na ovo „Janje Božje“ koje na svojim ramenima nosi teret grijeha svega svijeta. I evo, Isus pada drugi put pod križem.

Molitva

Gospodine Isuse! Duboko me dira kod ovoga drugoga pada i uzdizanja tvoja ljubav i dobrota. Ti me uvijek iznova zoveš da se obratim, da se k tebi vratim, da obnovim ljubav i postanem i ostanem tebi vjeran. U jedinstvenoj priči ti si nam oslikao sav proces obraćenja kao put u Očev zagrljaj. Na jednoj strani ja – grešnik, a na drugoj On – nebeski Otac: ja – izgubljeni sin, a on nađeni otac, rasipni sin u grijehu, i raspini otac u ljubavi. Dokle ću se opirati toj ljubavi, dokle ću biti suzdržljiv da se toj ljubavi darujem? „Srce čisto stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni! Vрати mi radost svoga spasenja i učvrsti me duhom spremnim“ (Ps 51,12.14) – duhom velikodušnim!

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Gleda svoga milog Sina,
Ostavljenog sred gorčina,
Gdje se s dušom odijeli.*

OSMA POSTAJA

Isus tješi jeruzalemske žene

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Luka je evanđelist ženâ. Od Marije, koju Elizabeta nazva blagoslovljenom, najblagoslovljenijom od svih žena, do prvih uskrsnih blagovjesnica, Luka u Evanđelju posvećuje mnogo pažnje susretu Isusa i ženâ. One se nikada nisu ogriješile o Isusa. I evo, „za njim je išlo silno mnoštvo svijeta, napose ženâ koje plakahu i nariachu nad njim“ (Lk 23,27). A Isus? Iako mu je riječ naoko tvrda, već sada plače nad djecom njihovom. Onako kako je plakao nad Jeruzalemom predviđajući zlosretnu godinu 70., kad će grad biti srušen sa zemljom. Još ima vremena! Sadašnji plač treba pretvoriti u posao oko obraćenja: da sutra ne bude kasno plakati.

Molitva

Gospodine Isuse! Molim te za moje malo mjesto, za moje rodno selo, molim te za moj grad, za moju domovinu, molim te za cijeli svijet, za cijeli svemir, molim te za sebe, od svih grešnika najmizernijega! Sačuvaj ovo naše pokoljenje od novoga, dosada najstrašnijeg iskustva rata kojemu svi dosadašnji nisu ni sličica. Narasle su zatorne moći, moći uništenja. Učini da narastu, učini da prerastu moći ljubavi, moći života i suživota. Daj nam srce novo, srce skrušeno, srce ne od kamena nego od mesa: da se ne zatiremo nego ljubimo, da se ne mrzimo nego podržavamo i da s tobom gradimo novi svijet „u kojemu pravednost prebiva“ (2 Pt 3,13). Neka se već ostvari san svih Božjih ljudi zapisan na pročelju Palače Ujedinjenih naroda: „Mačeve će prekovati u plugove, a koplja u srpove.“ (Iz 2,4) O, neka se već ljubav i vjernost sastanu, neka se pravda i mir zagrle! „I Gospodin će dati blagoslov i sreću, a zemlja naša urod svoj.“ (Ps 85,11-13) „Jeruzaleme, Jeruzaleme...“ Zagrebe, Split, Rijeko, Dubrovniče! „Koliko li puta htjedoh okupiti djecu tvoju ako što kvočka skuplja piliće pod krila, i ne htjedoste!“ (Usp. Mt 23,37-38). „O kad bi ti u ovaj dan spoznao što je za mir tvoj! ... „Kćeri jeruzalemske, ne oplakujte mene nego oplakujte sebe i djecu svoju.“ (Lk 23,28)

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Vrelo milja, slatka Mati,
Bol mi gorku osjećati
Daj, da s tobom procvilim!*

DEVETA POSTAJA

Isus pada treći put pod križem

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Tri Isusova pada, ali i tri Isusova uzdizanja. I evo trećega pada, nadomak Golgote, pred samim žrtvenikom. No, Isus ne sustaje dok en dovrši svoju „Ljubav do kraja“ (Iv 13,1) – ljubav prema nama ljudima i ljubav prema svome nebeskom Ocu. U ovom posljednjem padu, u ovoj krajnjoj iznemooglosti Isus moli učenicima izdržljivost u mukama – moli ispovjedaoocima strpljivost u nevoljama – moli djevicama vjernost u ljubavi – moli svima nama ustrajnost u dobru do kraja. „Tko ustraje do konca, taj će se spasiti,“ veli Isus u evanđelju (Mt 10,22 i 24,43). A u apokalipsi: „Budi mi vjeran do smrti, i dat ću ti vijenac života!“ (Otk 2,10)

Molitva

Gospodine Isuse! Htio si nam dati uzor „ljubavi dok kraja“, do posljednjega daha, do krajnjih granica svojih snaga, do vrhunskog iskaza svoje ljubavi. I nisi nas više mogao ljubiti jer si ljubio cijelim svojim bićem, cijelim svojim žićem, cijelim sobom. Zaklinjemo te, Isuse, daruj nam dar svoje ustrajnosti do kraja – do kraja i vrhunca: da i mi tebe ljubimo cijelim svojim bićem, „svim srcem svojim i svom dušom svojom“ (Mt 22,37). Sačuvaj nas da ti ostanemo vjerni do smrti i primimo vijenac života. Gospodine Isuse, ti to izvrši i dovrši u nama!

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Neka ljubav srca moga
Gori sveđ za Krista Boga,
Da mu u svem omilim.*

DESETA POSTAJA

Isusa svlače

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Isus nemilo svučen, bez odijela. Kršćanska pobožnost promatra ovu postaju na dvije razine. Na prvoj, treba da u svjetlu Božje riječi razmislimo o dostojanstvu ljudskoga tijela, sve do korijena seksualnosti. Na drugoj razini, Isusova „nešivena haljina, otkana u komadu“ – koju kockom razdijeliše među se vojnici (Iv 19,23-24) – označuje jedinstvo Kristove Crkve. Nakon tužnih povijesnih dioba, raskola – Istočnog (1954. godine) i Zapadnog (1517.) – danas smo daleko od izvršenja Isusove najusrdnije velikosvećeničke molitve prije muke: „Da svi budu jedno!“ (Iv 17,21) Naša razdijeljenost priječi svijetu da prepozna pravo lice Kristovo. Stoga je istinski ekumenizam – molitva i nastojanje da se ostvari što veće zajedništvo među svima koji ispovijedaju Kristovo ime – neodgodiva zadaća svih kršćana.

Molitva

Gospodine Isuse! U ovom našem današnjem svijetu sve su vrijednosti u pitanju. Daj nam svima milost da u svjetlu tvoje riječi vrednujemo svoje vlastito tijelo i tijelo svojih bližnjih. „Ne predajte grijehu udova svojih za oružje nepravde – piše sveti Pavao – nego sebe ... predajte Bogu i udove svoje dajte Bogu za oružje pravедnosti.“ (Rim 6,13) A postoji i tvoje otajstveno Tijelo, Crkva. I opet nas poučava sveti Pavao: „Kao što je tijelo jedno, te ima mnogo udova, a svi udovi tijela... jedno su tijelo.“ „Vi ste Tijelo Kristovo i – pojedinačno – udovi.“ (1 Kor 12,12.27) Pomozi nam, Isuse, da vjerni gorućoj želji tvoga srca svi mi kršćani tražimo i sve dublje jedinstvo u tebi te se ostvari tvoja molitva: „Da svi budu jedno!“

(Iv 17,21)

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta
Tisni usred srca mog!*

JEDANAESTA POSTAJA

Isusa pribijaju na križ

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Tužna je povorka stigla na Golgotu. Krvnici se dadoše na posao. Pribili su Isusa i uzdignuli ga na križ. O kako bole te rane: rane na rukama na koje se objesilo tijelo, rane na nogama na koje se tijelo malko poduprlo. Jedna od najtežih muka bijaše disanje. Grudni koš se skupio pod teretom tijela. Uz krajnje se muke Isus propinjao, upirući se na ranjene ruke i noge, da bi došao do daha. Što se više propinjao, iscrpljenost je rasla, pa je i samo propinjanje bilo bolnije i neuspješnije. U takvim je mukama umirao on, Jaganjac Božji koji na se uze grijeh svijeta. No on je proročki gledao unaprijed, gledao je plod svoje muke i smrti: „Ja, kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.“ (Iv 12,12)

Molitva

Gospodine Isuse! Kako se bolno ispunja na tebi davni psalam: „Ja sam crv, a ne čovjek, ruglo ljudi i naroda prezir. Grlo je moje kao crijep suho i moj se jezik za nepce lijepi. Probodoše mi ruke i noge, sve kosti moje prebrojiti mogu. Haljine moje dijele među sobom, i kocku bacaju za odjeću moju.“ (Ps 22,7.16.17b-19) Smijem li te pitati, Isuse, smijem li te pitati: „A zašto?“ I čujem tvoj odgovor. Rekao si svetoj Anđeli iz Foligna: „Nisam te od šale ljubio!“ A Pavao mi odgovara: „Ljubio me je i sebe je predao za mene.“ (Gal 2,20) Klanjam ti se, Isuse, na križu razapetom, žuč i octom napojenom. Ljubim i cjelivam tvoje svete rane na rukama i nogama, i klanjam se srcu tvome kopljem probodenom: neka tvoje rane budu lijekom duše moje!

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Neka dođu i na mene
Patnje za me podnesene
Sina tvojeg ranjenog.*

DVANAESTA POSTAJA

Isus umire na križu

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Kršćanska je pobožnost, kao rukovet najljepšega cvijeća, sa usana umirućega Isusa ubrala Sedam Isusovih riječi na križu. Pobožno ih slušajmo, razmatrajmo i molimo:

„Bože, Bože moj, zašto si me ostavio?“ Znademo iz iskustva mistikâ da ima časova, dana i tjedana kad proživljavaju „duhovno noć“. Bog im se posve sakrije, te osjećaju najstrašnju zapuštenost i tamu. I ti si, Isuse, htio da okusiš tu tamnu noć, tu zimu duše, kako vele mistici. Na otajstven si način htio, bez grijeha, okusiti koliko je zlo grijeh koji nas može zauvijek udaljiti od Boga. Od svakoga grijeha, oslobodi nas, Gospodine!

„Ženo, evo ti sina! ... Sinko, evo ti majke!“ (Iv 19,26). To je, Isuse, tvoj testament s križa. Osjećam da sam i ja u taj testament uključen: u Ivanu si gledao mene i – sve ljude. Daj mi, Isuse, svoje srce da tvojim srcem ljubim tvoju majku i majku svih ljudi, Mariju! Marijo, daj mi svoj srce da tvojim srcem ljubim Isusa i sve ljude!

„Žedan sam!“ U tu je riječ, Isuse, evanđelist Ivan skupio sve tvoje muke na križu. Kakva li je to morala biti neutaživa žeđ! Nakon tolikih muka i zlostavljanja od Getsemanija do Golgote! A još više – žedan Boga. „Žedna mi je duša Boga, Boga živoga – o kada ću doći i lice Božje gledati!“ (Ps 42,3)

„Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“ U toj se riječi smiruje sva bol Velikoga petka, sve tvoje trpljenje od Jaslica do Golgote. Neka se u toj riječi, Isuse, smiri uvečer svaki moj dan i na času smrti sav svoj život. „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Daj mi s tobom suze livat,
Raspetoga oplakivat,
Dokle diso budem ja.*

TRINAESTA POSTAJA

Isusa skidaju s križa

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Sada nastupa čas pijeteta, čas ljubavi. „Čovjek, imenom Josip... iz Arimateje... koji iščekivaše kraljevstvo Božje... pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. Zatim ga skinu, povi platno i položi u grob u koji još ne bijaše nitko pokopan.“ (Lk 23,50-53) Kršćanska pobožnost tu malo zastaje: između križa i groba mrtvo tijelo Isusovo stavlja majci u krilo. Taj lik Žalosne Marije, Pietà, nadahnjuje kroz stoljeća i tisućljeća tolike umjetnike. Najljepša je pjesma s najljepšom glazbom: „Stabat Mater dolorosa – Stala Majka pod raspelom – Pod raspetim Sinka tijelom – Zaplakala gorki plač.“ Kolike su majke, žene, sestre naše utjehu i novu hrabrost u toj Majci bola: usprkos Smrti nastavile su svoj najveći poziv da budu nove Eve, majke živih (usp. Post 3,20).

Molitva

Gospodine Isuse! Ovdje, kod trinaeste postaje, pred majkom Marijom koja tebe mrtva, grijehom i mržnjom ljudi ubijena, u beskrajnom bolu i tuzi drži u krilu, molim te pjesmom-molitvom „Za mir Europe“:

*„Sjeti se, Bože, sjeti
znoja i krvi što ti posvetiš.
I ne daj da oni koji još ne znaju
gdje im je lijeva ili desna strana
stradaju za grijehe
što ih počinješ.
Zar ne vidiš majke,
sinje udovice u crno obučene
što ranjena lica pred tobom se steru
vapeći smilovanje
za djecu svoju – za krv svoga srca?*

*O, za te jadne majke
smiluj se, Bože!
I ti si imao Majku.
I sam si s Kalvarije
uzdignut na križu mogao vidjeti
što za majčinsko srce
znači ostati bez sina!
Srce Kristovo, zar okrutno danas,
slatko i blago više ko nekoć nisi?“
Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
smiluj nam se!*

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*U tvom društvu uz križ stati,
S tobom jade jadovati
Želja mi je jedina.*

ČETRNAESTA POSTAJA

Isusa polažu u grob

- P.** Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivljamo Te.
O. Jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.

Razmatranje

Onaj Veliki petak bijaše Priprava, dan prije Pashe. Već je večer. Od zapada sunca do prvih zvijezda preostaje još vrlo malo vremena, možda jedan sat, da se izvrši ukop. Dva potajna Isusova učenika – znamo im ime: Josip iz Arimateje i Nikodem – „uzeše tijelo Isusovo i poviše u povoje s mirisima, kako je u Židova običaj za ukop“ (Iv 19,38-40). Sve su to pomno pratile navjernije žene koje su se našle i uz križ Isusov. One će sutra, u osvit uskrsnoga jutra, prve na grob. Kakvo li ih čudo čeka!

Molitva

Gospodine Isuse! Krstom si me pridružio svojoj smrti, ali i svom uskrsnuću: daj da na tvom grobu oživim novim životom. Daj mi milost da odsada umrem grijehu i živim Bogu (Rim 6,3-5.10), te provodim „život skriven s Kristom u Bogu“. I kad se u slavi pojaviš ti, koji si život naš, daj da se i ja s tobom pojavim u uskrsnoj slavi (Kol 3,1-4).

Po svetom križu i uskrsnuću svojem, oslobodi nas, Gospodine!

Sine Božji, tebe molimo, usliši nas!

- P.** Smiluj nam se, Gospodine!
O. Smiluj nam se!

*Kada dođu smrtni časi,
Kriste, Bože, nek me spasi
Majke tvoje zagovor.*

ZAVRŠNA MOLITVA

Dobri Isuse! Zahvaljujem Ti na milosti koju si mi udijelio pri ovoj pobožnosti. Primi ovu moju bogoljubnost na slavu svoje muke, na zadovoljštinu za moje grijehе, na utjehu i pomoć dušama u čistilištu! Ne daj, Isuse, da neizmјerna vrijednost tvoje svete Krvi bude za me izgubljena, nego mi udijeli svoju milost i uvedi me poslije ovoga života u vječnu radost. Amen.

Hvaljen budi Isus Krist, raspeti naš Otkupitelj, i njegova, pod križem žalosna, Majka Marija.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

*Kad mi zemlja tijelo primi,
Dušu onda uzmi ti mi
U nebeski blažen dvor.*

